

SCHRIJNEND HOE ER MET VEROORDEELDEN WORDT OMGESPRONGEN

Door Dirk Daamen

Maastricht - De Wet Overdracht Tenuitvoerlegging Strafvonnissen (WOTS) kent twee verschillende procedures om een buitenlandse straf in Nederland uit te zitten. In de exequaturprocedure of wel de omzettingprocedure, zet de Nederlandse rechter de straf om. Dit leidt vaak tot strafverlaging, vooral in drugszaken. Bij de onmiddellijke tenuitvoerlegging, ook wel voortgezette tenuitvoerlegging of voortzetting procedure genoemd, wordt de buitenlandse straf in zijn geheel door Nederland overgenomen. Als deze procedure wordt toegepast, moet de veroordeelde met de overbrenging instemmen. Het kan voor de veroordeelde veel uitmaken welke procedure wordt toegepast.

Voorheen gaf Nederland de voorkeur aan de omzettingprocedure. Als het land van veroordeling het daar ook mee eens was, kon de gedetineerde erop rekenen dat zijn straf zou worden omgezet. Dat gold bijvoorbeeld voor de landen België, Denemarken, Portugal, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

Er is een nieuwe wet van kracht sinds 1 november 2012 voor de overname van straffen uit andere EU-landen: de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (WETS). Volgens deze wet wordt de onmiddellijke tenuitvoerlegging de hoofdprocedure: in principe vindt er dus geen omzetting meer plaats.

Met deze wet in het vooruitzicht heeft de Minister van Veiligheid en Justitie, Ivo Opstelten, in een brief aan de Tweede Kamer van 27 juni 2011 laten weten dat hij vanaf 1 oktober 2011 zoveel mogelijk de voortzetting procedure zal toepassen, ook in de gevallen waarin de WOTS nog van toepassing is. Dus waar voorheen iemand die in Spanje werd veroordeeld op een omzetting kon rekenen, wordt nu de voortgezette tenuitvoerlegging toegepast. Let op: als de betrokkene vóór zijn berechting door Nederland is uitgeleverd, is vaak door het land van veroordeling gegarandeerd dat de exequaturprocedure wordt gevolgd. Daarvoor geldt deze beleidswijziging (vooralnog) niet.

Gebrek aan voorlichting

De voorlichting over deze wijziging

is erg mager. Het ministerie stuurt een vel met beknopte informatie over de voortzetting procedure naar de staat van veroordeling met het verzoek dit aan de veroordeelde te geven. Er wordt niet gecontroleerd of dit ook echt gebeurt. Een aantal cliënten zegt dit informatieblad nooit te hebben gezien. Een cliënte die dit stuk wel uitgereikt kreeg, wilde daarna haar verzoek tot overbrenging naar Nederland intrekken. Daarop kreeg ze echter de (onjuiste!) mededeling dat dit niet meer kon.

Veroordeelden die worden overgebracht met de voortzettingprocedure krijgen geen Nederlandse advocaat toegewezen die hen over de gevolgen kan informeren. Overigens heb ik nog geen collega-advocaat gesproken die van de gewijzigde procedure wist. Er is vanuit het ministerie nauwelijks informatie naar buiten gebracht.

Praktijkvoorbeeld

Een cliënte kreeg in België een gevangenisstraf van 6 jaar opgelegd. Was zij in België gebleven, dan zou zij waarschijnlijk na 1/3 worden vrijgelaten, dus na 2 jaar. Zij deed een verzoek om haar straf in Nederland te mogen uitzitten. Voorheen werden de straffen uit België altijd omgezet. Nu dus niet meer. Maar daar kwam zij pas achter toen zij in Nederland aankwam: daar kreeg ze te horen dat de straf niet werd omgezet, maar dat ze de 6 jaar op de Nederlandse wijze moest uitzitten. Dat betekent VI na 2/3, dus 4 jaar netto zitten. Dat is een verdubbeling: als zij dat had geweten, dan had zij haar verzoek natuurlijk ingetrokken!

Uit dit voorbeeld blijkt dat het om forse verschillen gaat. Mijn cliënten zijn dan ook behoorlijk gedupeerd. Via via horen zij in de PI dat er nog (veel) meer mensen zijn met soortgelijke ervaringen. Het lijkt een omvangrijk probleem, waaraan tot nu toe weinig aandacht is besteed. Het is schrijnend dat er op zo'n manier met veroordeelden is/wordt omgesprongen.

OPROEP! GEWOTST EN NU LANGER VAST?

Maastricht - Heeft u soortgelijke ervaringen als beschreven in het artikel hiernaast? Meldt u dan bij mij of laat uw advocaat contact met mij opnemen. Samen staan we sterker. We kunnen bijvoorbeeld een procedure aanspannen tegen de Staat of de politiek benaderen en om een pardonregeling vragen.

Beschrijf kort uw situatie. Waar bent u veroordeeld, voor welk delict en tot welke straf? Op welke manier bent u gedupeerd door de overbrenging naar Nederland? Vergeet ook niet uw volledige naam, geboortedatum en contactgegevens te vermelden.

Daamen, advocaat.

Wim Duisenbergplantsoen 31, 6221 SE Maastricht. Telefoon 043 7676 213, Fax 043 744 00 14. www.daamen-advocaat.nl info@daamen-advocaat.nl

